

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 16.7.2010
COM(2010)384 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО
СЪВЕТА**

Пътна карта относно ТСЕ 2

**Стратегически документ относно трансмисивните спонгиформни енцефалопатии
за периода 2010—2015 г.**

SEC(2010)899

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Пътна карта относно ТСЕ 2

Стратегически документ относно трансмисивните спонгиформни енцефалопатии за периода 2010—2015 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	4
2.	Действия, предвидени за периода 2010—2015 г.....	5
2.1.	По-нататъшно изменение на списъка на/ възрастовата граница за специфичните рискови материали (СРМ).....	5
2.1.1.	Съществуващо законодателство.....	5
2.1.2.	Бъдещи варианти на политиките	5
2.2.	По-нататъшни изменения на забраната по отношение на фуражите.....	6
2.2.1.	Съществуващо законодателство.....	6
2.2.2.	Текущи научни изследвания	7
2.2.3.	Възможност за постепенна отмяна на забраната по отношение на някои фуражи	7
2.3.	По-нататъшно преразглеждане на системата за наблюдение на СЕГ	8
2.3.1.	Съществуващо законодателство.....	9
2.3.2.	Бъдещи варианти за политика	9
2.4.	По-нататъшно преразглеждане на мерките за изкореняване на скрейпи.....	10
2.4.1.	Съществуващо законодателство.....	10
2.4.2.	Предходни и настоящи изследвания	10
2.4.3.	Бъдещи варианти на политиките	11
2.5.	Умъртвяване на кохорти от едър рогат добитък.....	12
2.5.1.	Съществуващо законодателство.....	12
2.5.2.	Бъдещи варианти на политиките	12
2.6.	Бързи тестове <i>ante-mortem</i> и <i>post-mortem</i>	12
2.6.1.	Съществуващо законодателство.....	12

2.6.2.	Текущи дейности за разработване на лабораторни тестове	12
2.6.3.	Бъдещи варианти на политиките	13
3.	Алтернативни сценарии, в случай че положителната тенденция не се запази със същия темп във всички държави-членки	14
4.	Заключение	15

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Първата Пътна карта¹ относно ТСЕ² набеляза основни насоки за възможностите за бъдеща промяна в мерките на ЕС във връзка с ТСЕ в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план, като същевременно посочи безопасността на храните като приоритет от първостепенно значение. По-голямата част от предвидените в първата Пътна карта за ТСЕ действия в краткосрочен и средносрочен план бяха изпълнени и положителната тенденция, наблюдавана още през 2005 г. по отношение на епидемията от спонгиформна енцефалопатия при говедата (СЕГ), се запази. Същевременно въздействието на СЕГ върху човешкото здраве изглежда по-ограничено в сравнение с първоначалните опасения.

Настоящото съобщение се придружава от работен документ на службите на Комисията (РДСК), в който могат да бъдат открити приложенията, упоменати в съобщението, и който, *inter alia*, включва преглед на достиженията на първата Пътна карта за ТСЕ през периода 2005—2009 г.

Целта за предстоящите години е да продължи преразглеждането на мерките, като същевременно се осигурява високо равнище на безопасност на храните. Правилата на ТСЕ са подлагани и ще продължават да бъдат подлагани на изменения, като се прилага поетапен подход, подкрепен от солидна база от научни познания. В това отношение научните становища, предоставени от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) следва да продължат да играят ключова роля в разглеждането на бъдещите варианти на политики. От основно значение е и продължаването на научноизследователската дейност в областите, в които липсва информация или съществуват пропуски, които не позволяват вземането на твърди решения.

Целта на настоящото съобщение е да се очертаят бъдещите възможни изменения, които да позволят преразглеждане на мерките, така че те да бъдат приведени в съответствие с факта, че ЕС най-после навлиза в последния етап на борбата за изкореняване на СЕГ сред добитъка на своята територия. При все това следва да се подходи с бдителност, с цел да продължи мониторингът на положението в случай на евентуална повторна поява на СЕГ или поява на нов агент на ТСЕ сред добитъка.

Това преразглеждане следва да се ръководи най-вече от научни становища и технически въпроси, свързани с контрола и прилагането на новите мерки.

¹ COM(2005) 322 окончателен от 15 юли 2005 г.

² ТСЕ = Трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (вж. определението в приложение I към работния документ на службите на Комисията)

2. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПЕРИОДА 2010—2015 г.

2.1. По-нататъшно изменение на списъка на/ възрастовата граница за специфичните рискови материали (СРМ)

Стратегическа цел:

Да се осигури и поддържа настоящото ниво на защита на потребителите, като продължава осигуряването на безопасно отстраняване на СРМ, но бъде изменен списъкът/възрастовата граница, въз основа на нови и развиващи се научни становища.

2.1.1. Съществуващо законодателство

Специфичните рискови материали (СРМ) са органи, считани за носители на инфекция от СЕГ при животните, засегнати от СЕГ. В ЕС отстраняването на СРМ от хранителната верига и фуражите е задължително от 2000 г. Отстраняването на СРМ е най-важната мярка за защита на общественото здраве. Списъкът на СРМ се изготвя въз основа на научни познания и при повишено внимание. Ограниченията по отношение на употребата на СРМ включват забрана за използването на някои продукти за производството на производни продукти за употреба в храните и фуражите, като например лойта, желатина, колагена и дикалциевия фосфат.

2.1.2. Бъдещи варианти на политиките

Всяко изменение в настоящия списък на СРМ следва да се основава на новите развиващи се научни познания, при същевременно запазване на висока степен на защита на потребителите в ЕС. Списъкът на СРМ, които трябва да бъдат отстранени от хранителната верига и фуражите, обаче следва да взема предвид и епидемиологичната ситуация въз основа на данните, получени при наблюдението на СЕГ. Понастоящем ЕОБХ извършва повторна оценка на уместността на списъка на СРМ за дребните преживни животни и окончателното становище следва да бъде налице към края на 2010 г. Тъй като обаче е невъзможно напълното ликвидиране на риска да се гледа като на една реалистична цел за каквото и да било решение за управление на риска, научните становища следва да се стремят да възприемат количествен или полуколичествен подход, вземайки предвид благоприятната епидемиологична ситуация по отношение на СЕГ в Европейския съюз. Следва да е налице стремеж към привеждането на списъка на СРМ за ЕС в съответствие с международните стандарти на Международното бюро по эпизоотии (МБЕ) (по-специално за червата от едър рогат добитък), в случай че това е подкрепено с научнообосновано становище за количествена оценка на риска. Възможно е съществуващото понастоящем задължение за държавите-членки, отличаващи се с незначителна степен на риск съгласно кодекса на МБЕ³, да отстраняват СРМ от хранителната верига и фуражите да бъде преразгледано, в случай че все по-голям брой държави придобиват статус на държави с пренебрежимо нисък риск, за които не е установен списък на СРМ.

³ http://www.oie.int/eng/normes/mcode/en_chapitre_1.11.6.htm

2.2. По-нататъшни изменения на забраната по отношение на фуражите

Стратегическа цел:

Преразглеждане на някои мерки от настоящата пълна забрана по отношение на фуражите, когато бъдат изпълнени определени условия.

2.2.1. Съществуващо законодателство

Считано от юли 1994 г. беше въведена забрана за хранене на едър рогат добитък, овце и кози с месокостно брашно от бозайници (МББ). С цел а се овладее рискът от наличие на забранен материал във фуража на преживните животни посредством кръстосано заразяване, приложното поле на тази частична забрана беше разширено до пълното прекратяване на използването на обработени животински протеини на цялата територия на ЕС във фуражите за всички животни, отглеждани за производството на храна на 1 януари 2001 г., с някои изключения, като използването на рибно брашно за непреживни животни. Всяко наличие на забранени съставки от животински произход във фуражите, представлява нарушение на забраната по отношение на фуражите, тъй като в законодателството не се предвиждат никакви компромиси.

Таблицата по-долу илюстрира съществуващите разпоредби от забраната по отношение на фуражите:

	Отглеждани в стопанства животни, които не се отглеждат заради козината			Домашни животни и животни, отглеждани заради козината
	Преживни и животни	Непреживни и животни (с изключения на риби)	Риби	
Преработени животински протеини, с изключение на кръвно и рибно брашно	НР	НР	НР	Р
Кръвно брашно от преживни животни	НР	НР	НР	Р
Кръвни продукти от преживни	НР	НР	НР	Р
Желатин от преживни животни	НР	НР	НР	Р
Хидролизирани протеини, различни от добиваните от непреживни животни или от кожи на преживни животни	НР	НР	НР	Р
Кръвно брашно от непреживни животни	НР	НР	Р	Р

Рибно брашно	НР ⁴	Р	Р	Р
Кръвни продукти от непрехивни животни	НР	Р	Р	Р
Ди- и трикалциев фосфат от животински произход	НР	Р	Р	Р
Хидролизирани протеини от непрехивни животни или от кожи на преживни животни	Р	Р	Р	Р
Желатин от непрехивни животни	Р	Р	Р	Р
Яйца, продукти от яйца, мляко, млечни продукти, коластра	Р	Р	Р	Р
Животински протеини, различни от гореупоменатите	НР	Р	Р	Р

Р = разрешава се

НР = не се разрешава

2.2.2. Текущи научни изследвания

Като част от годишната си работна програма Референтната лаборатория на Общността за животинските протеини (РЛОЖП) във фуражите проучи надеждността на микроскопичния метод с оглед на количественото определяне на съставките от животински произход във фуражните смеси (с цел да се прецени общото количество на животинските протеини, необходимо във фуражите, за да се позволи въвеждането на допустимо ниво на съдържание във фуражните смеси). Предварителните резултати от тази оценка показаха, че използваният понастоящем метод не е надежден за целите на количественото определяне.

В допълнение, РЛОЖП извършва проучвания относно надеждността на различни нови методи за диагностициране, които служат за идентифициране на произхода на остатъците от МББ (от преживни животни, свине или птици), откривани във фуражите. В действителност задължителната обработка на протеините с произход от бозайници при 133°C и 3 бара в продължение на 20 минути води до разбиването на животинските протеини до много малки частици, които трудно биха могли да бъдат открити посредством настоящите методи за изследване. Би следвало резултатите от това проучване да са налице през втората половина на 2010 г.

2.2.3. Възможност за постепенна отмяна на забраната по отношение на някои фуражи

⁴ Разрешени са заместители на млякото, съдържащи рибно брашно и предназначени само за неотбити преживни животни.

Отправна точка при преразглеждането на настоящите разпоредби относно забраната на фуражи следва да са съображенията въз основа на риска, но същевременно следва да бъдат взети предвид и съществуващите инструменти за контрол и оценка (например наличността на надежден тест за определяне на произхода на остатъците от МББ).

- Допустимо ниво на съдържание на ПЖП във фуражите за отглеждани в стопанства животни.

С цел да се приложи основан на риска подход в случай на откриване на забранени ПЖП, може да бъде определено ниво на допустимо съдържание.

През декември 2009 г. Комисията помоли ЕОБХ да предостави актуализирана количествена оценка на риска, свързан с наличието на малки количества преработени животински протеини във фуражите. Становището на ЕОБХ се очаква до края на 2010 г. Въз основа на заключенията на ЕОБХ, без да се накърняват мерките за изкореняване, които са в сила понастоящем, може да бъде предложено въвеждането на ниво на допустимо съдържание по отношение на наличието на много малки количества ПЖП във фуражите.

- Отмяна на забраната на фуражи за непрехивните животни (свине, птици, риби)

Понастоящем ПЖП, забранени за използване във фуражите, се използват предимно за производство на торове или гориво за циментови заводи. ПЖП обаче могат да бъдат източник на протеини за отглеждани в стопанства непрехивни животни, които трябва да бъдат хранени с висококачествени протеини. Като се приема, че предаването на СЕГ между непрехивни животни е малко вероятно, може да се разгледа възможността за отмяна на забраната за използване на ПЖП от непрехивни животни във фуража на други непрехивни животни, но без да се отменя съществуващата забрана за вътрешновидово рециклиране (т.е. МББ от птици може да се дава само на свине, а МББ от свине — само на птици). Освен това повторното въвеждане на ПЖП във фуражите на непрехивни животни може да даде на ЕС възможност да бъде по-слабо зависим от други източници на протеини.

Все пак подобна мярка би била приемлива само ако са налице валидирани методи за изследване, чрез които да се определи произходът на ПЖП. В допълнение, предвид ограниченията, присъщи на всеки метод за контрол, важна предпоставка за всяко преразглеждане на настоящите разпоредби относно забраната на фуражи ще бъде правилното насочване на различните видове ПЖП. Необходимо е ценността на ПЖП за фуражите да бъде сравнена с размера на средствата, които трябва да бъдат инвестирани за привеждане в съответствие с изискванията за правилно насочване.

2.3. По-нататъшно преразглеждане на системата за наблюдение на СЕГ

Стратегическа цел:

Да продължи привеждането в съответствие на системата за мониторинг на СЕГ сред говедата, при стремеж към по-прецизна насоченост на надзорната

дейност и поддържане на капацитета за мониторинг на развитието на епидемиологичната ситуация и да се оцени ефективността на съществуващите защитни мерки.

2.3.1. Съществуващо законодателство

Целите на надзора включват мониторинг и оценка на ефективността на приетите мерки за контрол, като например забраната на фуражи и отстраняването на СРМ, като се следват промените в разпространението на СЕГ през годините.

Съгласно законодателството относно ТСЕ всяка държава-членка изпълнява годишна програма за мониторинг на СЕГ, която включва процедура по наблюдение посредством одобрени за целта бързи тестове. Тази програма обхваща най-малко всички говеда на възраст над 30 месеца, обикновено клани за консумация от човека (здравни животни за клане) и всички говеда на възраст над 24 месеца, които са починали, били са умъртвени или са били изпратени за спешно клане (рискови животни).

Ако обаче дадена държава-членка може да докаже въз основа на епидемиологични критерии, че положението по отношение на СЕГ се е подобрило на нейната територия, тя може да подаде до Комисията заявление да ѝ бъде разрешено да преразгледа програмата си за мониторинг. От 2009 г. насам на 17 държави-членки⁵ е било разрешено да преразгледат програмите си за мониторинг и да увеличат границата на възрастта за изследване на 48 месеца въз основа на благоприятната епидемиологична ситуация на тяхна територия и вследствие положителни становища на ЕОБХ.

Това повишаване на долната граница на възрастта за изследване през 2009 г. доведе до намаляване с приблизително 30 % на броя на тестовете, провеждани годишно в ЕС, в сравнение с 2008 г. (графика 1 в приложение III към РДСК), като същевременно капацитетът за предоставяне на надеждни резултати относно разпространението и развитието на СЕГ в държавите-членки остана на същото ниво. Същото намаляване може да се наблюдава и по отношение на разходите, свързани с откриването на случай на СЕГ в кланица (те са спаднали от 14,15 млн евро през 2008 г. на 10,1 млн евро през 2009 г., вж. графика 3 в приложение III към РДСК).

2.3.2. Бъдещи варианти за политика

В зависимост от резултатите от текущите програми за мониторинг, може да се предвиди по-нататъшно преразглеждане на програмите за мониторинг на СЕГ за държавите-членки, които са постигнали съответствие с епидемиологичните критерии. Примери за подобни варианти могат да бъдат:

- продължаване на постепенно увеличаване на долната граница за изследване на всички здрави животни за клане и всички рискови животни;

⁵ Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Дания, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Люксембург, Нидерландия, Обединеното кралство, Португалия, Словения, Финландия, Франция, Швеция.

- изследване на статистическа извадка от говеда над определена възраст във всяка подпопулация (здравни животни за клане или рискови животни);
- изследване на говеда във всяка подпопулация въз основа на тяхната дата на раждане и действителното прилагане на забраната на фуражи.

Всеки бъдещ вариант следва да позволява да продължи откриването на евентуално разпространение на епидемията от СЕГ или поява на нови щамове ТСЕ. По-специално, тъй като през последните няколко години в ЕС са откривани случаи на атипични СЕГ при животни на възраст над 8 години, евентуалното преразглеждане на националните програми за надзор на СЕГ не би следвало да затрудни откриването на подобни случаи. В допълнение, предвид съществуването на единен пазар и свободно движение на едър рогат добитък между държавите-членки, следва да не бъдат пренебрегвани практическите аспекти на контрола и новосъздадената система следва да продължава да бъде лесно управляема. На последно място, в средносрочен план преразглеждането на програмата за надзор на СЕГ не следва да пречи на държавите-членки да запазят своя МБЕ статус по отношение на рисковете от СЕГ.

2.4. По-нататъшно преразглеждане на мерките за изкореняване на скрейпи

Стратегическа цел:

Приспособяване на настоящите мерки за изкореняване на болестта при заразени с ТСЕ стада овце и кози, с цел привеждането им в съответствие с най-скорошните научни познания и разработването на устойчиви инструменти за контрол на ТСЕ при стадата от дребни преживни животни в ЕС.

2.4.1. Съществуващо законодателство

Съществуващите разпоредби относно премахването на ТСЕ при стадата от овце се основават на съчетание от различни инструменти (пълно или избирателно умъртвяване на предразположените към заболяване животни в заразените стада, програми за развъждане, с цел селекция на стада с висока генетична устойчивост на ТСЕ, замяна с резистентни животни и засилен надзор в заразените стада). За стадата от кози пълното унищожаване е единственият приложим вариант при откриване на класически случай на скрейпи.

Съществуват обаче специфични мерки за случаите на атипични скрейпи, в които следва да бъде взето предвид ограниченото разпространение на инфекцията в рамките на дадено стадо: животните не се умъртвяват, а се подлагат на засилено наблюдение за ТСЕ в продължение на две години, като не могат да бъдат премествани в други стада.

2.4.2. Предходни и настоящи изследвания

При козите, за разлика от овцете, не съществува ясно установена генетична резистентност или предразположеност към ТСЕ. През 2008 г. станаха известни крайните резултати от финансирано от ЕС проучване в рамките на пилотен проект, осъществен в Кипър, чиято цел беше откриването на въздействието, което определени гени имат по отношение на резистентността/предразположеността

към скрейпи при козите, които показаха, че някои гени могат да бъдат свързани с резистентността/предразположеността към класически случай на скрейпи при козите в Кипър. С оглед на значимостта на това откритие за политиката на ЕС за премахване на болестта сред козите, бяха отпуснати средства от ЕС за изготвяне и прилагане на протокол за допълнителни проучвания с цел допълването на първоначалните констатации от пилотния проект в Кипър. Целта на този протокол, финализиран през септември 2009 г., е да се съберат данни, които да послужат за натрупването на допълнителни познания относно генетичната резистентност на скрейпи при козите. Първите резултати следва да са налице през 2011 г.

Освен това е в ход научна оценка, извършвана съвместно то ЕОБХ и Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, относно възможните взаимовръзки между ТСЕ при животните и хората и резултатите от този труд биха могли да са от особен интерес що се отнася до зооотичния потенциал на ТСЕ при дребните преживни животни.

2.4.3. *Бъдещи варианти на политиките*

Високата степен на сложност на ТСЕ при дребните преживни животни (дължаща се главно на съществуването на различни щамове приони), настоящите елементи на несигурност по отношение на техния зоонозен потенциал и високата степен на разнообразие на факторите, влияещи върху предаването и поддържането на скрейпи във и между стадата, налагат да се продължи процесът на обсъждане на бъдещи законодателни действия, които да бъдат предприети с цел контрол върху ТСЕ в стадата от дребни преживни животни в ЕС. Може да се предвидят следните мерки:

- създаване на условия за сертифициране на стада от дребни преживни животни по отношение на ТСЕ въз основа на резултати от бързи тестове и на насоките на МБЕ, с цел да се избегне непредвидено разпространение на скрейпи посредством заразени предклинични животни;
- по-нататъшно приспособяване на мерките за атипични случаи на скрейпи, в случай, че научните данни потвърдят, че конкретният щам на скрейпи не е заразен;
- използване на генетичната резистентност при козите, ако по-нататъшните изследвания покажат генетична резистентност на някои генотипове сред популацията на козите;
- продължаване на насърчаването на генетичния контрол върху скрейпи при овцете, посредством програми за развъждане (като се избягва близкородственото кръстосване или генетичното отклонение), тъй като тези програми изглеждат ефикасни за контрола върху заболяването.

При всяко положение бъдещите резултати от изследвания и научни становища относно ТСЕ при дребните преживни животни ще бъдат елементи с ключово значение, които оказват влияние върху бъдещите варианти на политиките.

2.5. Умъртвяване на кохорти от едър рогат добитък

Стратегическа цел:

Преразглеждане на политиката за умъртвяване на заразени със СЕГ стада.

2.5.1. Съществуващо законодателство

В случай че в дадено стопанство бъде потвърден случай на СЕГ, правилата в сила понастоящем предвиждат умъртвяване и пълно унищожаване на едрия рогат добитък от „кохортата“, в която е открит случаят на СЕГ (т.е. на едрия рогат добитък, роден в същото стадо като животното, при което е открит случаят, в рамките на 12 месеца преди или след датата на раждане на болното животно, и които вероятно са консумирали същия заразен фураж като него). Възможно е чрез дерогация да се позволи на държава-членка да отложи умъртвяването и пълното унищожаване на животните от кохортата до края на техния продуктивен живот. Досега само Германия е поискала такава дерогация и ѝ беше разрешено да се възползва от нея през 2007 г. Освен това, когато животното със СЕГ е женско, се унищожават неговото поколение, родено в рамките на две години преди или след клиничното настъпване на болестта.

2.5.2. Бъдещи варианти на политиките

Тъй като броят на заразените животни в ЕС понастоящем е много малък (2 през 2008 г., 0 през 2009 г.), едно алтернативно предложение би могло да бъде да се прекрати систематичното умъртвяване на цели кохорти от животни и да бъде разрешено клането на тези животни за консумация от човека, при условие че направените върху животните тестове преди влизането им в хранителната верига дадат отрицателни резултати.

2.6. Бързи тестове *ante-mortem* и *post-mortem*

Стратегическа цел:

Продължаване на насърчаването на разработването на най-добрите налични бързи тестове за откриване на ТСЕ.

2.6.1. Съществуващо законодателство

За мониторинг на СЕГ в ЕС могат да се използват само бързите тестове, които са изброени в законодателството относно ТСЕ. Преди да бъде включен, всеки бърз тест трябва да бъде старателно оценен по отношение на неговите аналитични характеристики и ЕОБХ изрично да го препоръча на Комисията.

2.6.2. Текущи дейности за разработване на лабораторни тестове

Комисията приключи първата оценка на бързите диагностични тестове за наличие на СЕГ при едър рогат добитък през 1999 г. Впоследствие бяха извършени допълнителни оценки на бързи диагностични тестове за ТСЕ при преживни животни. През 2007 г. Комисията, имайки предвид, че продължава развойната дейност по други тестове, реши да публикува нова отворена покана за заявяване на интерес, с която целеше да обхване *ante-* и *post-mortem* тестовете за откриване

на ТСЕ при едрите (едър рогат добитък) и дребните (овце и кози) преживни животни. Поканата беше публикувана за 5-годишен период и целите ѝ бяха да се идентифицират нови тестове и да бъдат избрани тези, които са подходящи за включване в програма за оценка въз основа на научни протоколи на ЕОБХ. Поканата дава възможност на много производители, които вече разполагат с тестове в напреднала фаза на разработване, да кандидатстват, за да получат оценка за тестовете си с оглед на тяхната целесъобразност за използване в програмите на ЕС за наблюдение на ТСЕ.

2.6.3. *Бъдещи варианти на политиките*

В случай че бъдат разработени тестове за живи животни, може да се разгледа възможността за провеждане на изпитвания върху живи животни. Ползният ефект от този вариант за контролиране на СЕГ при едрия рогат добитък понастоящем е ограничен. Този вариант обаче ще бъде особено полезен за сертифициране на стада при стадата от дребни преживни животни.

3. АЛТЕРНАТИВНИ СЦЕНАРИИ, В СЛУЧАЙ ЧЕ ПОЛОЖИТЕЛНАТА ТЕНДЕНЦИЯ НЕ СЕ ЗАПАЗИ СЪС СЪЩИЯ ТЕМП ВЪВ ВСИЧКИ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ

Равнището на защита на потребителите следва да бъде едно и също на цялата територия на ЕС. Но епидемиологичната ситуация в различните държави-членки обосновава положението, при което по-нататъшни изменения може да се прилагат по отношение на някои държави-членки, а по отношение на други те няма да са подходящи. Практическото прилагане и практиките в този случай ще наложат приемането на някои изменения, ограничени само до някои държави-членки. Изменението в системата за наблюдение на СЕГ беше един такъв пример, при които само на 17 държави-членки беше позволено да изменят програмите за мониторинг на СЕГ.

Въпреки че всички показатели относно разпространението на СЕГ сред говедата сочат, че бъдещото увеличение на случаите на СЕГ е малко вероятно, следва да се предвидят алтернативни сценарии в случай че намаляването на случаите на СЕГ не бъде потвърдено във всички държави-членки.

В този случай могат да се предвидят по-строги мерки за отстраняването на СРМ за тези държави-членки, при които намаляването на случаите на СЕГ е в по-слаба степен. Като крайна мярка, може да бъде предвидено временно ембарго, което да позволи справяне с положението в отделните държави-членки, без да се санкционират незаслужено останалите държави-членки, при които не е потвърдено наличието на неблагоприятна тенденция.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Преразглеждането на мерките във връзка с ТСЕ трябва да се основава на съответната оценка на възможните рискове за здравето на човека и животните и, като се вземат предвид съществуващите научни доказателства и иновации, да се запази или, ако това е научно обосновано, да се повиши на нивото на защита на здравето на човека и животните. Въпреки това е невъзможно на пълното ликвидиране на риска да се гледа като на реалистична цел за каквото и да било решение за управление на риска в областта на хранителната безопасност, тъй като е необходимо внимателно претегляне на разходите по мерките за намаляване на риска и на ползите от тях, за да се гарантира пропорционалността на мерките. Задача и отговорност на длъжностното лице, на което е възложено управлението на риска, е да вземе решение относно приемливото ниво на риск, като вземе предвид всички налични елементи на научната оценка на риска.

Тъй като всяко изменение ще трябва да бъде подкрепено от научно обосновано становище, от основно значение е и продължаването на научноизследователската дейност в областите, в които липсва информация или съществуват пропуски, непозволяващи вземането на твърдо решение.

Освен това, опитът от последните две десетилетия показва, че с риска от СЕГ се злоупотребява с цел обосноваване на протекционистични мерки, по-специално в страни извън ЕС. Следователно от първостепенно значение е наличието на една стабилна и надеждна рамка на международно равнище, за да се гарантира, че търговската дейност протича при безопасни и справедливи условия. ЕС трябва да възприеме водеща роля в рамките на органите за определяне на стандарти на международно равнище, с цел насърчаване на европейските стандарти и политики, и да приведе законодателството си в съответствие с международните стандарти, доколкото това е възможно.

При определянето на нашата бъдеща стратегия е важно също да не се пренебрегват останалите заплахи за здравето на човека и животните, които се появиха през последните години, като салмонелата и антимицробната резистентност. Наличните доказателства все повече сочат, че е налице необходимост от по-добро приоритизиране на действията за борба с болести, които могат да окажат по-силно въздействие от ТСЕ от гледна точка на общественото здраве, и от създаване на съответни източници на финансиране от ЕС. Оптимистичните тенденции във връзка със СЕГ са основание за по-внимателно разглеждане на възможностите да се съсредоточим върху други заплахи.